

Haarlem

Gemeente Haarlem

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de Participatieraad Haarlem
cc de leden van de raadscommissie Samenleving

Datum 19 augustus 2014
Ons kenmerk 2014/308517
Contactpersoon Simone Leensen
Doorkiesnummer 023 5114532
E-mail sadleensen@haarlem.nl
Onderwerp reactie op uw advies inzake het beleidskader beschermd wonen

Geachte leden van de Participatieraad,

Op 14 augustus ontvingen wij uw advies op ons beleidskader beschermd wonen. Wij zijn de Participatieraad zeer erkentelijk voor het snelle en zorgvuldige advies. De overgang van de taak beschermd wonen vanuit de Awbz naar de Wmo moet in zo'n korte tijdsperiode voorbereid worden, dat het niet mogelijk was om eerder uw advies te vragen. Het beleidskader is 12 augustus jongstleden in ons college behandeld. Wij sturen om die reden deze reactie dan ook in kopie aan de leden van de raadscommissie Samenleving. In deze brief leest u onze reactie op uw adviezen. Puntsgewijs gaan we in op uw opmerkingen.

Redactioneel

Uw redactionele suggesties nemen wij over, inclusief uw suggesties over de leesbaarheid van het stappenplan.

Wachttijdst

Met u vinden we het bestaan van een wachttijdst en wachttijden een ongewenste zaak. Om de wachttijdst te kunnen aanpakken is het nodig om precies zicht te hebben op de persoonlijke situatie van de mensen op de wachttijdst. Wonen ze in een zwaardere woonvorm, een lichtere of een andere woonvorm? Voor welke type voorzieningen staan ze op de wachttijdst? Tot wanneer is de indicatie geldig? Hoe urgent is plaatsing in beschermd wonen? Ziet een cliënt om bepaalde redenen af van 'verzilvering' van de indicatie?

De komende maanden zullen wij de wachttijdst veel nauwkeuriger in beeld proberen te krijgen.

Tevens moeten we ook inzicht krijgen in:

- De doorstroommogelijkheden van de huidige cliënten in het beschermd wonen en kansen om die doorstroming te bevorderen;
- De instroom of toegang van nieuwe cliënten. Nadrukkelijk willen we bij de instroom nagaan of de inzet van lichtere, ambulante ondersteuningsvormen een goed alternatief vormen voor het beschermd wonen.

Met dergelijk inzicht zullen we gericht beleid kunnen gaan voeren ten opzichte van de wachtlijstproblematiek. Daarbij is gezamenlijk optrekken met regiogemeenten, zorgaanbieders, woningcorporaties en zorgverzekeraars van groot belang.

Daarbij willen we niet al te hoge verwachtingen wekken, omdat we nu al alle zeilen moeten bijzetten om de huidige hoeveelheid ondersteuningsaanbod beschermd wonen te kunnen continueren. De centrumgemeente Haarlem moet ál het aanbod beschermd wonen (ook pgb's en overbruggingszorg) en ook de organisatorische uitvoeringskosten financieren vanuit het gedecentraliseerde budget: € 37,1 miljoen.

Door- en uitstroom

Op cliëntniveau is inderdaad maatwerk voortdurend geboden. Juist in deze doelgroep kan sprake zijn van plotselinge tijdige terugval of langzame chronische terugval. Het is goed om de doelgroep goed in beeld te brengen wat betreft doorstroomprognoses. In dit geval kan doorstroom naar zwaardere vormen van zorg (de nieuw Wet langdurige zorg) aan de orde zijn. Zoals we hiervoor aangaven is meer zicht nodig op de doorstroomprognoses van de cliënten. Hiervoor moet een adequaat registratiesysteem aanwezig zijn. Voor cliënten die in staat om op termijn zelfstandig te wonen, is momenteel een tekort aan geschikte (goedkope) woningen. Wij nemen uw suggestie om in gesprek te gaan met woningleveranciers ter harte.

Wij nemen kennis van uw suggesties ten aanzien van het uitbreiden van wooncapaciteit. Voor de duidelijkheid willen we opmerken dat we de capaciteit van beschermd wonen niet zullen gaan uitbreiden. We moeten immers nu al alle zeilen bijzetten om de huidige hoeveelheid ondersteuningsaanbod beschermd wonen te continueren.

Eigen bijdrage

In de huidige situatie moeten cliënten ouder dan achttien jaar voor de meeste AWBZ-zorg een eigen bijdrage betalen. De hoogte van de eigen bijdrage is onder andere afhankelijk van het belastbaar inkomen, de leeftijd, de gezinssamenstelling en de woonsituatie van de cliënt. Het CAK int deze eigen bijdrage een keer per vier weken. Het CAK blijft de vaststelling en inning van eigen bijdragen voor maatwerkvoorzieningen op grond van de Wmo 2015 verzorgen. Bij de berekening van de Wmo-budgetten per gemeente is de inning van eigen bijdragen door de gemeenten ingecalculleerd, dat betekent dat het deel uitmaakt van het overgekomen rijksbudget.

We zijn ons er van bewust dat veel cliënten een laag basisinkomen hebben. We zullen hier in de uitvoering van het beleid rekening mee houden, zowel door de (hoogte van) inning van de eigen bijdragen als via compensatieregelingen zorgkosten die per 1 januari 2015 ook gedecentraliseerd worden naar alle gemeenten (de huidige tegemoetkomingen voor chronisch zieken en gehandicapten op basis van zorggebruik (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten-Wtcg).

Haarlem en de andere gemeenten in de regio zullen nog aanvullend beleid formuleren over hoe zij de overgehevelde middelen willen inzetten.

Haarlem

3

Communicatie

We onderschrijven uw oproep om zorgvuldig met cliënten te communiceren. Inmiddels zijn er toelichtende gesprekken geweest met vertegenwoordigers van cliëntenraden van de vier reguliere zorgaanbieders. Ook zijn we betrokken bij de wijze van communicatie van de zorgaanbieders richting hun cliënten aangaande de decentralisatie. Tenslotte kunnen we sinds kort beschikken over de persoonlijke contactgegevens van alle geïndiceerde cliënten van de regio, zodat gerichte communicatie per brief mogelijk is. We stellen het op prijs als enkele leden van uw raad mee willen denken.

ICT – informatievoorziening

De inrichting van de informatievoorziening ten aanzien van cliëntenregistratie, indicatiestelling, zorgregistratie en facturering hebben een hoge prioriteit de komende maanden.

PGB

Wij zullen in het beleidskader iets opnemen over pgb. Het is naast zorg in natura een belangrijke leveringsvorm dat tientallen cliënten betreft (mogelijk 10% van de doelgroep).

Aantallen cliënten (pagina 4 en 5)

Uw advies over eenduidige cijfers nemen wij over.

Door- en uitstroom cijfers (pagina 6)

U vraagt naar de door- en uitstroomcijfers. Alleen van de vier reguliere zorgaanbieders weten wij de summiere door- en uitstroomcijfers. We verwijzen naar paragraaf 4.5 (pagina 20) van het Inventarisatierapport Beschermd Wonen (april 2014).

Verantwoording en nul-meeting (pagina 10 en 11)

Hoewel herstelbevordering, vernieuwing met aansluiting bij transformatie-uitgangspunten en extramuralisering speerpunten zijn voor de komende jaren, hebben we gemeend dit nog niet in harde verantwoordingsonderwerpen op te nemen om drie redenen:

1. Omdat we uitgaan van een zachte landing hebben we gemeend ook in de verantwoordingssystematiek de verantwoordingsitems zoals gebruikelijk in de Awbz over te nemen.
2. Zelfstandig functioneren is bij een substantieel van de doelgroep onhaalbaar. Passend maatwerk kan ook leiden tot een gestabiliseerd leven in een beschermende woonomgeving. Ook dat is dan een optimaal resultaat.
3. De verantwoordingssystematiek zal in overleg met de aanbiedende instellingen nader worden uitgewerkt.

Specificering organisatiekosten (pag. 11)

Omdat het een kadernota betreft kiezen we er voor om op zich informatieve, maar gedetailleerde gegevens achterwege te laten.

Betrokkenen samenwerking decentralisatie (pag. 12)

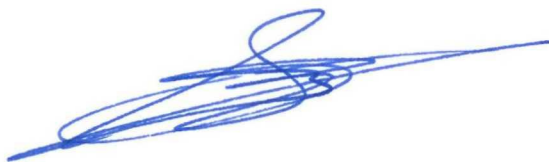
Onder het kopje regiogemeenten verstaan wij alle tien gemeenten in de regio, waaronder raadsleden, wethouders en ambtenaren.

Wegvallen informatievoorziening

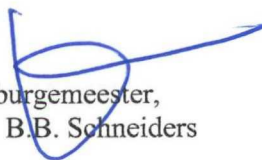
Omdat het een kadernota betreft kiezen we er voor om op zich informatieve, maar gedetailleerde gegevens achterwege te laten.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
J. Scholten

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

PARTICIPATIERAADHAARLEM

Aan het college van Burgemeester en Wethouders van Haarlem
en de leden van de commissie Samenleving

Datum 14 augustus 2014
Ons kenmerk 2014/07
Contactpersoon S.K. Augustin
Doorkiesnummer 023-511 5273
E-mail augustsk@haarlem.nl
Kopie aan S.A.D. Leensen
Onderwerp Advies nota Beleidskader Beschermd Wonen

Geacht college en commissieleden,

Op 3 juni 2014 heeft Simone Leensen in de openbare vergadering van de Participatieraad een presentatie gegeven over de stand van zaken omtrent de decentralisatie Beschermd Wonen. Vervolgens ontvingen wij op 30 juli 2014 de nota Beleidskader Beschermd Wonen met het verzoek hier een advies op uit te brengen. Vanwege de tijdsdruk in de planning was het niet mogelijk ons advies te versturen voor de behandeling van de nota in het college. Vandaar dat dit advies nu gelijktijdig naar zowel het college als de leden van de commissie Samenleving verstuurd wordt.

Wij hopen met dit advies een bijdrage te hebben geleverd aan de kwaliteit van het Beleidskader Beschermd Wonen.

Met vriendelijke groet,

Ruth Nelemaat
Voorzitter Participatieraad Haarlem

Advies beleidskader Beschermd Wonen.

Allereerst een enkele opmerking vooraf. De nota heeft in haar huidige vorm, door beter te ordenen en iets samen te vatten, zeker aan leesbaarheid gewonnen. Echter door de herziening klopt de inhoudsopgave niet meer: de hoofdstukken 5, De Toegang en 9, De Informatievoorziening zijn in het huidige stuk vervallen en er is niet doorgenummerd. Verder bevelen we aan om de subhoofdstukken van hoofdstuk 3 te noemen in de inhoudsopgave.

De wachtlijst

Het lijkt in de huidige nota dat de wachtlijst een gegeven is. Dat vinden wij als Participatieraad jammer. Wij zouden graag zien dat de decentralisatie van beleid naar de gemeentes, met Haarlem als regisseur, wordt gezien al een nieuwe kans en uitdaging om nu eens radicaal een einde te maken aan deze verontrustend lange wachtlijst. Al jaren geleden hebben steden als Amsterdam, Rotterdam en Utrecht het beleid radicaal omgegooid en zijn met de zorgverleners en woningleveranciers om de tafel gaan zitten om een eind aan de wachtlijsten te maken. We stellen voor dat er binnen het budget middelen worden vrijgemaakt om dat te realiseren.

Er worden nog geen exacte aantallen genoemd. Wij stellen voor dat hier snel inzicht in komt en daarin meegenomen het opstellen van de zwaarte van de psychische problemen (denk aan bv kans op psychoses, mensen die alles verzamelen etc.).

Door- en uitstroom

Het traject is vooral gebaseerd op herstel, men geeft wel aan dat de aandoening niet verdwijnt maar op de achtergrond aanwezig blijft. Er zijn psychische aandoeningen die nooit herstellen en soms verergeren, hier zal het maatwerk veel complexer worden en is het lastig om de omgeving gemobiliseerd te houden op de lange termijn. Ook hiervoor is een prognose noodzakelijk i.v.m. juist het ontbreken van doorstroming.

Daarnaast is het zinvol om met de woningleveranciers afspraken te maken over de jaarlijks levering van met name kleine woningen om de uitstroom te bevorderen. Argumenten als zou dat de wachttijd voor woningzoekenden verlengen, gaan macro gezien niet op, het gaat hier om mensen die in veel gevallen ooit al eens zelfstandig hebben gewoond of om jongeren die gezien hun leeftijd onder "normale omstandigheden" ook recht op een woning zouden hebben.

Verder doen wij de suggestie om uitbreiding van wooncapaciteit te creëren in leegstaande of in de toekomst leegkomende (kantoor- en bedrijfs)gebouwen, zoals het gebouw hoek Zijlweg/Randweg. De koepel zou ook een idee kunnen zijn.

De eigen bijdrage

We zijn ons er van bewust dat gemeentes geen inkomenspolitiek mogen voeren. Toch zou het wat betreft de eigen bijdrage goed zijn als dit ook op basis van maatwerk kan worden vastgesteld, veel cliënten hebben een laag basisinkomen.

Communicatie

Ondanks dat wij ons ook realiseren dat dit beleid in buitengewoon korte tijd geformuleerd is en gerealiseerd moeten worden, vragen wij toch extra aandacht voor een goede en tijdige communicatie naar deze doelgroep en hun mantelzorgers. Wij kunnen ons voorstellen dat er bij deze doelgroep erg veel onrust is door allerlei berichtgeving. Het heeft naar onze mening absolute prioriteit om deze bewoners gerust te stellen.

ICT

In de nota ontbreekt een plan voor de informatievoorziening. Er zal met spoed een start moeten worden gemaakt met bepalen welke vorm van informatievoorziening nodig is met de daarbij horende kostenopstelling. Het risico voor hoge projectkosten en niet passende ICT is groot.

Opmerkingen per pagina

pagina 4.

In hoofdstuk 1, de Inleiding wordt op pagina 4, 3e alinea gesproken over 75% van de 1000 cliënten die gebruik maken van het zorgaanbod. In de opsomming daaronder eerste aandachtspunt, wordt gesproken over 800 cliënten van de 1000. Dat zou betekenen dat het gaat om 80%.

pagina 5

Op pagina 5 onderaan wordt weer gesproken over 745 cliënten van de 1010 die het aanbod begeleid wonen ontvangen. We stellen voor dat er eenduidige cijfers worden gehanteerd.

pagina 4

Voor de leesbaarheid is het prettig als het stappenplan beginnend op pagina 4 onderaan op één bladzijde wordt gezet. Verder vinden wij dat de communicatie richting cliënten uiterlijk moet starten in het 3e kwartaal, dat is toch al aan de late kant.

pagina 6

Bij de genoemde 3 categorieën op pagina 6 zien we graag een vierde, namelijk de huidige door- en uitstroomcijfers.

pagina 10

Onder verantwoordelijkheid missen wij het resultaatgebied: Zelfstandig functioneren op een leefgebied.

pagina ..

In een eerder concept stond een verhaal over het PGB. Het hoeft niet zo uitgebreid maar misschien is het verstandig om hier toch een paar regels aan te wijden waarin de uitgangspunten worden genoemd.

pagina 11

3e alinea verbetering- en vernieuwingsvoorstellen aan de hand van trends. Wij zouden graag een 0-meeting zien als uitgangspunt van dit moment.

pagina 11

Onder hoofdstuk 7, Financiën, stellen wij voor de opsomming van organisatiekosten ook voor rekening van het budget Beschermd Wonen op te nemen. Het gaat om de volgende kosten:

- inkoop
- toegang
- inning eigen bijdrage
- informatievoorziening
- beleidsvorming

- inhoudelijke- en financiële verantwoording

pagina 12

In de opsomming betreffende de samenwerking is B&W en gemeenteraad weggevallen. We stellen voor dit weer op te nemen.

pagina 12

Het hoofdstuk 9, Informatievoorziening is vervallen. Het was weliswaar gedetailleerd, maar we kunnen ons voorstellen dat dit toch een belangrijk onderwerp is waarvoor in ieder geval over de uitgangspunten in deze nota e.e.a. wordt geformuleerd. Bovendien blijkt dit altijd een enorme kostenpost op te leveren.